

L'AUTÈNTICA FELICITAT NO COSTA DINERS

2017/2018

Tutories

APROFITA EL TEMPS LLIURE PER AL QUE DE DEBÒ ÉS IMPORTANT
Guanyes tu, guanya el planeta i guanya tothom.

PRIMÀRIA / Cicle Superior

PROFESSORAT

Introducció de la temàtica

Des de fa uns anys les campanyes d'educació per al desenvolupament dutes a terme en els nostres centres escolars tenen un denominador comú: el consum responsable, enfocat des de diferents punts de vista (l'alimentació, el medi ambient, la moda, etc.). Hem vist com els drets de milions de persones es vulneren com a conseqüència dels nostres patrons de consum, principalment els de les societats que vivim en països enriquits.

En aquest curs **volem ser propositius**, convidant a l'alumnat de les nostres escoles a dur a terme una **vida senzilla** amb la qual gaudir de valors i experiències que no girin en exclusiva al voltant del consum, per no danyar el medi ambient ni perjudicar les condicions de vida d'altres persones al món.

Ens hem acostumat a saturar el nostre temps amb entreteniments sofisticats o carregats d'adrenalina que causen estrès i generen residus, traslladant aquest model de vida a la infància. Sembla que estem oblidant com gaudir del nostre temps d'oci, dels plaers senzills de la vida.

Durant aquest curs volem traslladar al nostre alumnat que hi ha una altra forma de viure i gaudir del nostre temps lliure, que aprofundeix en valors com el **respecte**, la **solidaritat**, la **convivència**, la **senzillesa** o el **contacte amb la natura**.

Objectiu general de les tutories

Reflexionar sobre a què dediquem el nostre temps lliure i desenvolupar la capacitat d'optar per alternatives de lleure no consumistes i que no vulneren els drets humans i ambientals.

ACTIVITATS

Activitat 0. [vídeo central de campanya - NENS: **María I Mauro**

Temes que tracta: Materialisme, consum, senzillesa i austeritat

Temps estimat: 45'

Tipus d'activitat: Reflexió sobre el vídeo

Resum: Després de crear l'ambient adequat a l'aula, es projecta el vídeo. En acabat, ens col·loquem en rotllana i en situació d'escolta per participar a la reflexió que passarà al voltant d'un paper d'embalar.

Objectius:

- Conscienciar els infants en que el materialisme no és el més important.
- Promoure l'escolta i el respecte entre els companys i companyes.
- Promoure la participació en el diàleg creat a l'aula

Material:

- Imatge de la Maria (pels més petits)
- Imatge del Mauro (pels més petits)
- Paper d'embalar
- Retoladors per escriure al paper

Instrucciones: Per poder començar cal crear a l'aula un ambient relaxat i es demana l'atenció dels infants sobre el que es realitzarà a continuació.

o Es visionarà un vídeo on hi ha dos personatges, és important no donar cap més pista ni cap més referència del que veuran. Cal convidar-los a tenir els ulls i les orelles ben obertes i a prestar tota l'atenció.

Una vegada finalitzat el visionat ens col·locarem en semi-rotllana, així tots els integrants de l'activitat, mestra inclosa es veuran.

Es penjarà un paper d'embalar a la paret. Aquest estarà dividit en dues parts: a la part esquerra la Maria (en podem fer un dibuix o enganxar-hi una imatge) i la part dreta en Mauro. Serà qüestió d'iniciar una anàlisi del vídeo **comparant tots aquells elements diferencials entre un i altre**. Als primers cursos, amb els infants més petits (Infantil + 1er i 2on), caldrà que cada mestre/a dibuixi, representi o escrigui (depèn del nivell de lectura i escriptura) les idees que aniran sorgint. Als cursos més avançats (3er i 4rt i 5è i 6è) poden ser ells i elles mateixes qui surtin a expressar una idea o altra.

Qui dinamitzi l'activitat pot quedar més al marge, però sí és important que faci el paper d'escoltar, de recollir les idees. El dinamitzador/a de l'activitat pot conduir la reflexió a pensar en...:

PRIMÀRIA Cicle Superior

- si todo lo material que tenemos es tan importante
- si tot allò material que tenim és tan important
- sobre quin dels dos personatges del vídeo sembla gaudir més
- sobre quins jocs o activitats dels que han fet en Mauro i la Maria durant el cap de setmana, ens han engrescat més
- sobre què és el que ens agrada jugar més, què és el que ens fa riure més i si per allò necessitem o no joguines...

Activitat 2. COM FAIG ÚS DEL MEU TEMPS LLIURE?

Temes que tracta: Fer un horari personal i reflexionar sobre ell

Temps estimat: 1h

Tipus d' activitat: Personal i reflexiva

Resum: L'alumnat comptarà amb una plantilla que els ajudarà a reflexionar sobre com utilitzen i distribueixen el seu temps. A partir d'ella, a classe (grup gran), es generarà una reflexió de com usen el temps i a què el dediquen, indicant que és bo i positiu tenir temps per estar amb la família, els amics, jugar... Sabent que l'ús que fem del mateix pot influir positivament o negativa en la nostra felicitat.

Objectius:

- Reflexionar sobre l'ús del nostre propi temps durant la setmana.
- Identificar els moments de temps lliure que tenen durant la setmana i l'ús que li donen.

Material:

- Horari setmanal per omplir de manera individual.

Instruccions:

- Lliurar a cada alumne un horari per omplir de manera individual.
- Realitzar un petit col·loqui en què els alumnes intercanviïn informació i puguin dir la seva sobre el temps lliure.
- Durant la realització de l'horari no han d'intercanviar informació.

Activitat 3. ALTERNATIVES AL TEMPS LLIURE

Temes que tracta: Fer una llista a la classe de coses que es poden fer tenint en compte criteris de sostenibilitat.

Temps estimat: 1h

Tipus d'activitat: Individual i grupal

Resum: Utilitzant la tècnica 1, 2, 4 d'Aprenentatge Cooperatiu, farem una llista d'activitats que es poden realitzar en el temps lliure tenint en compte la sostenibilitat. El petit grup cooperatiu dedicarà entre 15 i 20 minuts a fer la llista. En finalitzar aquesta tasca els portaveus de cada equip exposaran la llista realitzada. El professor/a anirà escrivint a la pissarra totes les idees suggerides pels equips. Per tancar la sessió es farà reflexionar als alumnes sobre el gran ventall de possibilitats que hi ha per a un correcte ús del seu temps lliure.

Objectius:

- Conscienciar l'alumnat de la quantitat d'activitats que poden realitzar en el seu temps lliure sempre afavorint la sostenibilitat.
- Convidar els alumnes a incloure algunes de les activitats que han aparegut en el seu dia a dia.

Material:

- Paper i material d'escriptura per a cada alumne
- Pissarra

Instruccions:

- El professor/a ha de marcar molt bé els temps de la tècnica 1, 2, 4 (5-10 minuts per a cada fase).
- Mantenir un clima adequat durant la realització de l'activitat, sense afavorir l'intercanvi d'opinions entre equips fins a la posada en comú final.
- Realitzar una reflexió final amb les idees que s'hagin recollit, convidant els alumnes a introduir alguna d'elles en la seva vida diària.

Activitat 4. CONTE

Temes que tracta: Es llegeix un conte als alumnes relacionat amb la importància que té la relació amb els iguals en el temps lliure.

Temps estimat: 30'

Tipus d'activitat: Personal i de reflexió

Resum: Es dedicarà la reflexió del matí a la lectura del conte "On és la meua veu?". Després es realitzarà una reflexió en la qual es convidarà els alumnes a compartir les seves opinions fent referència a situacions de la seva vida personal. El professor/a els farà preguntes per fomentar la reflexió i l'intercanvi d'idees.

Objectius:

- Reflexionar sobre la necessitat de compartir temps amb els amics i amigues.
- Reconèixer si utilitzem el temps lliure amb els altres o de manera individual.

Material:

- Conte "On és la meua veu?"

Instruccions:

- El clima de la classe ha de ser l'adequat perquè els alumnes escoltin el conte.
- S'ha d'animar a tot l'alumnat a participar utilitzant preguntes com: què li passa al protagonista de la història? On va a la recerca d'ajuda? Quina és l'actitud dels seus pares? Quina solució se li recomana? Us sentiu identificats amb el protagonista? Finalment com aconseguen solucionar el seu problema? Compartim el nostre temps lliure en companyia de la nostra família i amics? De vegades ens sentim sols? Què podem fer per solucionar-ho? Què penseu que és millor, estar sol o acompanyat?

ORACIONS

Oració 1. EL TEMPS LLIURE ÉS UN REGAL

Motivació:

- És un regal el temps lliure?
- Malbaratem el nostre temps lliure?
- Per què és important gaudir al màxim el nostre temps lliure?
- Sempre disposem de molt temps lliure?

Oració

Gràcies Senyor per permetre que en el meu temps lliure jugui amb les meves amigues i amics, gaudeixi i engrandeixi la meva ànima.

Fes-me Senyor capaç de viure la meva vida com un regal per als altres, i ajuda'm a descobrir que el millor regal sóc jo. Tu que vius i regnes pels segles dels segles. Amén.

Oració 2. L'ÚS DEL TEMPS LLIURE

Motivació:

- Què fas en el teu temps lliure?
- Amb què o qui ocupes el teu temps lliure?
- Organitzes teu temps lliure o improvises sobre la marxa?

Oració:

Gràcies Senyor per fer-me reflexionar sobre els meus capricis i de com inverteixo el meu temps envers els altres.

Ajudeu-me Senyor a reconèixer la importància que té l'ús del meu temps lliure i no malgastar-lo en coses inútils.

Tu que vius i regnes pels segles dels segles. Amén.

Oració 3. COMPANYIA, SÍ O NO?

Motivació:

- Són importants les persones que ens envolten per a nosaltres mateixes?
- Som més feliços gaudint del temps lliure en companyia o sols?
- Dediquem més temps a les persones o als nostres capricis?

Oració

Senyor,

Ajuda'ns a tenir presents als altres, a no ser egoistes i pensar només en nosaltres mateixos.

Ajuda'ns a veure en l'altre a un germà, amb el qual compartir moments de la nostra vida, i no a malgastar-los en soledat.

Ensenya'ns a deixar de banda els capricis innecessaris i a prestar més atenció a allò essencial de la vida.

Us ho demanem Senyor.

ANNEXOS (material a utilitzar amb l'alumnat):

Activitat 2. HORARI

	DILL	DIMT	DIMC	DIJ	DIV	DISSB	DIUM
9-10							
10-11							
11-12							
12-13							
13-14							
14-15							
15-16							
16-17							
17-18							
18-19							
19-20							
20-21							
21-22							

Activitat 4. CONTE “ON ÉS LA MEVA VEU?”

Un matí, vaig perdre la veu.

Com passava el temps i no apareixia, els meus pares van decidir portar-me a un especialista en objectes perduts.

L'home ens va rebre al seu despatx, una habitació atapeïda de coses. Tantes, que vam haver d'obrir-nos pas apartant a cops de mà timbres de bicicleta, nines de goma, llibres de butxaca, paraigües, barrets, i tot el que es pugui imaginar.

—Perdonin el desordre —es va disculpar el senyor Trobada—, estem a la jungla dels objectes perduts. Aquí les coses no fan més que créixer, sense que jo pugui fer res per evitar-ho. Escolteu, escolteu els sons de la jungla...

El pare, la mare i jo vam fer cas. Era cert: en aquella cambra no deixaven d'escoltar els cruixits de les coses.

L'home va apartar un llibre de la seva cadira i 3 paraigües de la taula, abans de seure.

—Acosta't, jovenet —em va demanar—. Sense por, les coses no et faran res si no les molestes.

Les coses no em feien por, però no volia xafar-les i el terra estava ple de trastos. Quan vaig aconseguir arribar fins al senyor Trobada, em va dir que obrís la boca i em va afinar les cordes vocals. Després d'interpretar totes les notes, del do al sí, va dir:

—Hum, no sé... Les cordes ja estan afinades i, no obstant això, la veu segueix sense aparèixer.

Llavors em va fer un munt de preguntes i jo vaig haver de anotar les respostes en una pissarra.

—Quant de temps fa que no parles? Un dia, una setmana, un mes? Recordes l'últim que vas dir? Vas sentir com se't escapava la veu? La vas veure marxar? Se't va perdre sense adonar-te?

Li vaig dir que feia un mes que no parlava, que l'últim que vaig dir va ser «fins ara», i que la veu se m'ha perdre sense adonar-me'n. A continuació va preguntar als meus pares:

—Temps que dedica el nen jugar al parc? Amics que parlin pels colzes?

Li van dir que jo no jugo gairebé mai al parc i que el meu únic amic es va canviar de col·legi l'any passat.

El senyor Trobada va escriure a la seva llibreta les respostes, i després va seguir escrivint fins que se li va acabar la tinta del boli.

—Això és el que han de fer —va dir, mentre arrencava el full i se la lliurava als meus pares. Es va sacsejar un ós de peluix de l'espatlla, es va aixecar, va envoltar la taula i es va asseure a la vora.

—El meu diagnòstic —va dir— és «pèrdua per distracció». La recepta per recuperar la veu, o per fer-se amb una de nova, és parlar. El nen no parla perquè no té res a dir. I no té res a dir perquè no li passa res interessant. Ha de jugar amb altres nens, així que li he receptat això: amics.

El pare es va passar la mà pel clatell i la mare va estrènyer les nanses de la seva bossa. L'home va continuar:

—El problema és que en objectes perduts no tenim amics, no en aquest moment. I com que el nen ja porta un temps sense veu, és aconsellable que es prenguin mesures immediatament. Portin al seu fill als llocs on es donen les millors collites d'amics: el pati de l'escola, l'equip de futbol, el parc ...

El pare va quequejar:

—Però això li farà perdre temps. A les tardes fa càlcul mental i llegeix el diari, per saber si la borsa puja o baixa. El meu fill és tan intel·ligent... Seria una llàstima que malbaratés el seu talent jugant, tenint un futur tan brillant!

El senyor Trobada em va mirar per sobre de les seves ulleres i després els va mirar a ells:

—El futur no és brillant, senyors meus, el futur és gris com el fum —va dir—. Vés a saber on és el futur. I pel temps que perdi mentre juga, no es preocupi. Sempre es recupera.

L'endemà, els meus pares van anar a parlar amb la meva professora. Li van explicar el que els havia dit el senyor Trobada sobre el meu problema i el seu tractament.

—Ahà! —va exclamar ella—. Arriben en el moment just per començar una cura: anem a muntar un grup de teatre. Haurà d'assajar els dijous a la tarda

El pare es va passar una altra vegada la mà pel clatell i la mare va retorçar les nanses de la seva bossa.

—Com que de moment no parla —va continuar la professora, que faci de núvol. Demà passat és dijous. Que es presenti en l'assaig a les sis en punt.

Vaig tornar a casa pensant que no volia fer res en l'obra de teatre. I encara menys, fer de núvol. Preferia mil vegades estar sol a la cambra fent sudokus. O anar a reforç de càlcul mental.

El dijous següent vaig arribar tard a l'assaig. Vaig pensar que ningú trobaria a faltar a un núvol i em vaig entretenir observant a una sargantana, però...

—No et tornis a retardar —es va queixar l'Olga, la directora—. Fins que no passes tu, no plou. I fins que no plou, no surten la Lucía i la Mònica, que fan de margarides. I després passes una altra vegada, i surt en Víctor i en Dani, que fan d'abelles.

Em van tremolar les cames tota l'estona, dels nervis, cada vegada que em va tocar travessar l'escenari. En acabar l'assaig estava tan cansat com si hagués corregut una hora sense parar, però

encara no vaig poder anar a casa: vam haver de retallar la meva disfressa de núvol i vaig ajudar a dibuixar les ales de les abelles.

Cada dijous, després d'assajar, sempre hi havia coses que fer: enganxar unes nanses de tela al núvol, cosir un botó en el vestit de les margarides, dibuixar les ratlles de les abelles...

Jo seguia sense veu, però m'agradaven els dijous a la tarda: assajar era cada dia més divertit i, sense voler, m'havia après gairebé tota l'obra de memòria.

Va passar el segon trimestre, va arribar el tercer i després, la fi de curs.

El dia de la representació vaig pujar a l'escenari i em vaig col·locar al meu lloc. Els espectadors van callar quan es va obrir el teló, i l'Olga va començar a llegir.